

Podstawy przetwarzania
rozproszonego

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego

Spis treści

- ❖ Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego
- ❖ Stan globalny systemu (modele, graf stanów, ocena)
- ❖ Różne realizacje przetwarzania rozproszonego klient-serwer
- ❖ Problem konstrukcji stanu globalnego
- ❖ Koncepcja i dowód konstrukcji obrazu spójnego
- ❖ Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska
  - z kanałami FIFO (alg. Chandy-Lamport)
  - z kanałami nonFIFO
  - z kanałami nonFIFO z zastosowaniem zegarów wektorowych
  - z kanałami nonFIFO z zastosowaniem kolorowania wiadomości i procesów
  - z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników TF
  - z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników typu BF i FF

Spis algorytmów

- Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *FIFO*
- Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego z wykorzystaniem historii komunikacji oraz kolorowania wiadomości i procesów dla środowiska z kanałami *nonFIFO*
- Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem zegarów wektorowych
- Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem kolorowania wiadomości i procesów
- Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu *FC* z zastosowaniem znaczników *TF*
- Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu *FC* z zastosowaniem znaczników typu *BF* i *FF*

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 6

Stan globalny systemu

W systemach rozproszonych, bardzo wiele problemów praktycznych i teoretycznych sprowadza się wprost do ciągłej lub okresowej obserwacji stanu globalnego systemu.

Znajomość takiego stanu pozwala bowiem na wykrycie specyficznych sytuacji, niewidocznych z perspektywy pojedynczego procesu, i podjęcie stosownych działań.

Przykładami problemów redukujących się w istocie do oceny stanu globalnego są:

- ❑ śledzenie i sterowanie wykonywaniem programu rozproszonego (ang. monitoring and debugging),
- ❑ detekcja stanów awaryjnych (np. utraty wiadomości, zakleszczenia) lub też oczekiwanych (np. zakończenia obliczeń rozproszonych),
- ❑ dostosowywanie konfiguracji i funkcji systemu do zmieniającego się obciążenia (np. podział i równoważenie obciążenia, adaptacyjny wybór połączeń).

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 19

Modele stanów globalnych (1)

Założenia:

- ❖ rozważmy przetwarzanie rozproszone obejmujące trzy procesy P_1 , P_2 i P_3 , które współdzielą pewien zasób w trybie wzajemnego wykluczania.
- ❖ warunkiem koniecznym dostępu do współdzielonego zasobu (sekcji krytycznej) jest posiadanie w danej chwili unikalnego komunikatu – znacznika (ang. token).
- ❖ znacznik krąży między procesami połączonymi w logiczny pierścień (reprezentowany przez graf cykliczny) wskazując kolejno procesy uprawnione do operowania na zasobie współdzielonym.
- ❖ stan $S_i(\tau)$ procesu P_i w każdej chwili τ czasu globalnego (rzeczywistego) zdefiniowany jest przez trzy zmienne: $present_i(\tau)$, $outLog_i(\tau)$, $inLog_i(\tau)$.

$$S_i(\tau) = \langle present_i(\tau), outLog_i(\tau), inLog_i(\tau) \rangle$$

- $present_i(\tau)$ przyjmuje wartość *True*, tylko wówczas, gdy znacznik typu *TOKEN* znajduje się w chwili τ w procesie P_i .
- $outLog_i(\tau)$ jest kolejką znaczników wysłanych do chwili τ przez proces P_i .
- $inLog_i(\tau)$ jest kolejką znaczników odebranych przez proces P_i do chwili τ .

(c) Zakład Systemów Informatycznych

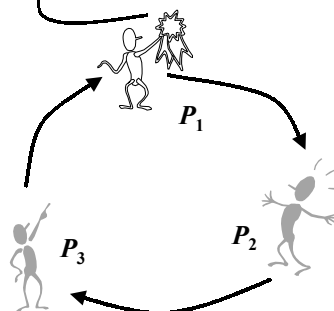
Slajd 20

Modele stanów globalnych (2)

Zakładamy, że w globalnym stanie początkowym $\Sigma^0 = \Sigma(\tau_0)$ znacznik znajduje się w procesie P_1 , a wszystkie kolejki $outLog_i$, $inLog_i$, $i = 1, 2, 3$ – są puste.

Tym samym:

$$\Sigma(\tau_0) = \langle \langle \mathbf{present_1(\tau_0) = True} \rangle, \langle present_2(\tau_0) = False \rangle, \langle present_3(\tau_0) = False \rangle, \langle outLog_1(\tau_0) = \emptyset, outLog_2(\tau_0) = \emptyset, outLog_3(\tau_0) = \emptyset \rangle, \langle inLog_1(\tau_0) = \emptyset, inLog_2(\tau_0) = \emptyset, inLog_3(\tau_0) = \emptyset \rangle \rangle$$

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 21

Modele stanów globalnych (3)

$\Sigma^1 = \langle \langle present_1(\tau_1) = False$
 $\langle present_2(\tau_1) = False$
 $\langle present_3(\tau_1) = False$
 $outLog_1(\tau_1) = \{token_1\}$
 $outLog_2(\tau_1) = \emptyset$
 $outLog_3(\tau_1) = \emptyset$
 $inLog_1(\tau_1) = \emptyset$
 $inLog_2(\tau_1) = \emptyset$
 $inLog_3(\tau_1) = \emptyset \rangle \rangle$

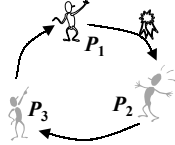
$\Sigma^2 = \langle \langle present_1(\tau_2) = False$
 $\langle present_2(\tau_2) = True$
 $\langle present_3(\tau_2) = False$
 $outLog_1(\tau_2) = \{token_1\}$
 $outLog_2(\tau_2) = \emptyset$
 $outLog_3(\tau_2) = \emptyset$
 $inLog_1(\tau_2) = \emptyset$
 $inLog_2(\tau_2) = \{token_1\}$
 $inLog_3(\tau_2) = \emptyset \rangle \rangle$

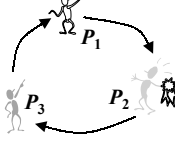
$\Sigma^3 = \langle \langle present_1(\tau_3) = False$
 $\langle present_2(\tau_3) = False$
 $\langle present_3(\tau_3) = False$
 $outLog_1(\tau_3) = \{token_1\}$
 $outLog_2(\tau_3) = \{token_2\}$
 $outLog_3(\tau_3) = \emptyset$
 $inLog_1(\tau_3) = \emptyset$
 $inLog_2(\tau_3) = \{token_1\}$
 $inLog_3(\tau_3) = \emptyset \rangle \rangle$

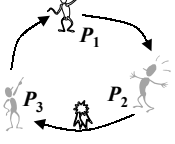
...

itd...

...

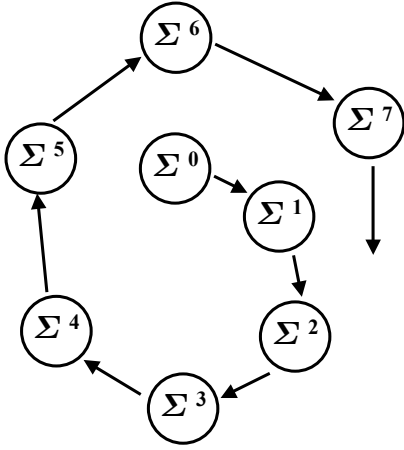

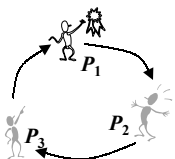

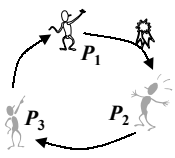
(c) Zakład Systemów Informatycznych

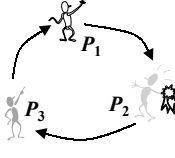
Slajd 22

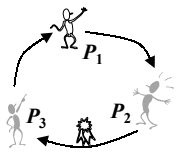
Graf stanów osiągalnych

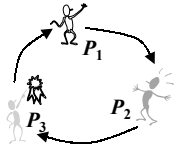

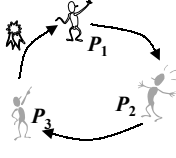

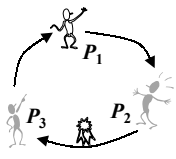

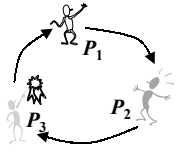

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 23

❑ Konstrukcja stanu globalnego

❑ 4

Modele stanów globalnych ⁽⁴⁾

Przedstawiony przykład ilustruje dotychczasowe rozumienie stanu lokalnego procesów oraz stanu globalnego przetwarzania rozproszonego – jako historii przetwarzania.

Należy zaznaczyć, że rozumienie to pozwala na określenie w każdej chwili aktualnego stanu kanałów na podstawie stanów lokalnych procesów.

Zalety :

- ogranicza liczbę składowych stanu globalnego do liczby procesów ($\Sigma \subseteq \mathcal{S}_1 \times \mathcal{S}_2 \times \dots \times \mathcal{S}_n$)

Wady :

- podejście jest adekwatne tylko dla systemów z kanałami niezawodnymi.
- poważną trudność stanowi konieczność pamiętania wszystkich dotychczas wysłanych i odebranych wiadomości. Z upływem czasu rośnie bowiem istotnie koszt przechowywania i przetwarzania tej informacji

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 24

Modele stanów globalnych ⁽⁵⁾

W praktyce stosowane jest też podejście alternatywne, polegające na definiowaniu stanu globalnego jako złożenia stanów lokalnych procesów i stanów kanałów komunikacyjnych.

Prowadzi to do reprezentacji stanu globalnego przez $n+m$ składowych odpowiadających stanom lokalnym wszystkich n procesów i wszystkich m kanałów.

Liczba składowych jest w tym wypadku oczywiście większa, lecz reprezentacja stanu procesu może być dużo prostsza i w rezultacie efektywniejsza z punktu widzenia zajętości pamięci i kosztów przetwarzania.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 25

Modele stanów globalnych (6)

Założenia:

- ❖ rozważmy przetwarzanie rozproszone obejmujące trzy procesy P_1, P_2 i P_3 , które współdziela pewien zasób w trybie wzajemnego wykluczania.
- ❖ warunkiem koniecznym dostępu do współdzielonego zasobu (sekcji krytycznej) jest posiadanie w danej chwili unikalnego komunikatu – znacznika (ang. token).
- ❖ znacznik krąży między procesami połączonymi w logiczny pierścień (reprezentowany przez graf cykliczny) wskazując kolejno procesy uprawnione do operowania na zasobie współdzielonym.
- ❖ proces P_i jest w każdej chwili w stanie określonym przez zmienną logiczną $present_i$ oraz przez liczniki $sentNo_i$ (ang. sent number) oraz $recvNo_i$ (ang. receive number), których wartości są odpowiednio równe liczbie dotychczas wysłanych i odebranych znaczników typu TOKEN.
- ❖ stan kanału $L_{i,j}$ określony może być przez zbiór znaczników znajdujących się aktualnie w kanale $C_{i,j}$

Możliwa jest prostsza reprezentacja:

- stan procesu określony przez zmienną $present_i$ (posiadanie znacznika)
- stan kanału określony przez zmienną $present_{i,j}$ (znacznik w kanale)

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 26

Modele stanów globalnych (7)

Niech dla prostoty zapisu „1” oznacza obecność znacznika, a „0” – jego brak.

W efekcie stan globalny $\Sigma(\tau)$ możemy przedstawić w naszym przypadku w sposób następujący:

$$\Sigma(\tau) = \langle S_1(\tau), S_2(\tau), S_3(\tau), L_{1,2}(\tau), L_{2,3}(\tau), L_{3,1}(\tau) \rangle$$

Tym samym kolejne stany mają postać:

$$\Sigma^0 = \langle 1, 0, 0, 0, 0, 0 \rangle$$

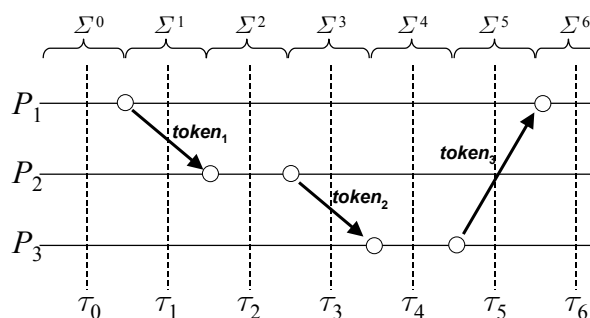
$$\Sigma^1 = \langle 0, 0, 0, 1, 0, 0 \rangle$$

$$\Sigma^2 = \langle 0, 1, 0, 0, 0, 0 \rangle$$

$$\Sigma^3 = \langle 0, 0, 0, 0, 1, 0 \rangle$$

$$\Sigma^4 = \langle 0, 0, 1, 0, 0, 0 \rangle$$

$$\Sigma^5 = \langle 0, 0, 0, 0, 0, 1 \rangle$$

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 27

Ocena stanów globalnych

Ocena stanów globalnych w wybranych momentach czasu może mieć na celu sprawdzenie, czy rzeczywiście w każdej chwili w systemie jest dokładnie jeden znacznik.

- ✓ Zaginięcie znacznika, wynikające na przykład z błędu programu w którymkolwiek węźle, uniemożliwia procesom trwale wejście do sekcji krytycznej, co może prowadzić do blokady całego systemu.
- ✓ Stwierdzenie wystąpienia dwóch lub więcej znaczników oznacza możliwość jednoczesnego działania dwóch lub więcej procesów w sekcjach krytycznych, co w ogólności prowadzi do błędów współbieżnego działania procesów.

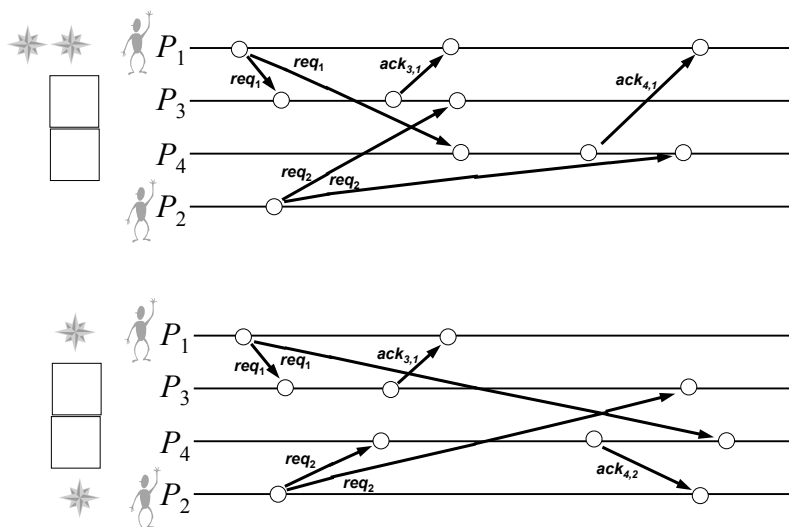
Przedstawione reprezentacje stanów globalnych nie są równoważne.

- ✓ Pierwsza, operuje na informacji najpełniejszej: unikalnych znacznikach i całej historii komunikacji.
- ✓ Druga reprezentacja, utożsamia wszystkie znaczniki i wyróżnia tylko stany ich obecności oraz nieobecności w poszczególnych procesach i kanałach.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 28

Różne realizacje przetwarzania rozproszonego *klient-serwer* jako wynik nieprzewidywalnych czasów transmisji

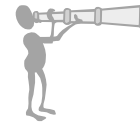
(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 29

Problem jednoczesnego wyznaczenia poszczególnych składowych stanu globalnego

Cechy asynchronicznego środowiska rozproszonego:

- ❑ jedynym mechanizmem komunikacji i synchronizacji to wymiana komunikatów,
- ❑ brak wspólnej pamięci,
- ❑ brak wspólnego zegara,
- ❑ asynchronizm przetwarzania,
- ❑ nieprzewidywalne czasy transmisji (opóźnienia komunikacyjne),

Dotychczas zakładano niejawnie istnienie *idealnego obserwatora zewnętrznego*, który ma dostęp jednocześnie do wszystkich procesów tworzących przetwarzanie co nie jest niestety możliwe w systemie asynchronicznym.

Proces chcący wyznaczyć stan globalny może zatem tylko wysyłać zapytania wyznaczania stanów lokalnych, a po otrzymaniu odpowiedzi, konstruować na ich podstawie stan globalny.

Otrzymane składowe stany lokalne procesów mogą być :

- ❑ przestarzałe,
- ❑ niekompletne,
- ❑ odpowiadać konfiguracjom niespójnym – reprezentującym stany nieosiągalne

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 30

Problem konstrukcji stanu globalnego

Trudność problemu konstrukcji spójnego obrazu stanu globalnego przetwarzania rozproszonego wynika z:

- braku zegara globalnego,
- asynchronizmu przetwarzania.

Rozważmy na początek problem przy następujących dodatkowych założeniach:

- dostępny jest dla wszystkich procesów globalny zegar czasu rzeczywistego,
- znane jest maksymalne opóźnienie komunikacji,
- względne prędkości przetwarzania w poszczególnych węzłach są ograniczone.

Koncepcja wyznaczenia spójnego obrazu jest bardzo prosta. Wystarczy, by dowolny proces monitora Q_i , wybrał chwilę τ_s na tyle odległą w przyszłości, by zagwarantować, że wiadomość wysłana w danej chwili dotrze do wszystkich procesów Q_j przed τ_s . W celu wyznaczenia stanu kanałów, można przyjąć, że każda wiadomość zawiera etykietę czasową, określającą czas rzeczywisty wysłania wiadomości.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 31

Koncepcja konstrukcji obrazu spójnego

- 1) Proces inicjatora Q_α wysyła do monitorów wszystkich procesów przetwarzania rozproszonego wiadomość: „zapamiętaj stan lokalny w chwili τ_s ”.
- 2) Monitory Q_i procesów zapamiętują stan lokalny S_i odpowiadających im procesów aplikacyjnych w chwili τ_s i natychmiast wysyłają wiadomość kontrolną do wszystkich monitorów $Q_j \in Q_i^{OUT}$ (wiadomość ta jest wysyłana wszystkimi kanałami wyjściowymi). Zapamiętują też stan $L_{k,i}$ kanałów wejściowych jako zbiorów wszystkich wiadomości aplikacyjnych, które zostały wysłane przed τ_s a dotarły do Q_i po chwili τ_s . Zapamiętywanie stanu lokalnego oraz wysyłanie wiadomości kontrolnej poprzedza przy tym zajście jakiegokolwiek zdarzenia w procesie aplikacyjnym P_i dla $\tau \geq \tau_s$.
- 3) Gdy monitor Q_i otrzyma przez kanał $C_{j,i}$ pierwszą wiadomość o etykiecie czasowej większej od τ_s (w szczególności może to być wiadomość kontrolna), aktualną wartość $L_{j,i}$ uznaje jako stan tego kanału w chwili τ_s .
- 4) Gdy monitor Q_i otrzyma wiadomości o etykiecie czasowej większej od τ_s przez wszystkie swoje kanały wejściowe, przesyła stan lokalny zapamiętany w chwili τ_s oraz wyznaczone stany kanałów wejściowych do inicjatora detekcji Q_α .
- 5) Po odebraniu od wszystkich monitorów wiadomości zawierających stany lokalne oraz stany ich kanałów wejściowych w chwili τ_s , inicjator Q_α konstruuje obraz stanu globalnego I .

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 32

Dowód poprawności koncepcji

Skonstruowany obraz reprezentuje stan globalny, który wystąpił w chwili τ_s . Argumentując poprawność bardziej formalnie, zauważmy, że wyznaczony obraz uwzględnia wszystkie zdarzenia lokalne, które zaszły przed chwilą τ_s . Stąd,

$$(E' \in H_i(\tau_s) \wedge \mathcal{RT}(E) < \mathcal{RT}(E')) \Rightarrow (E \in H_i(\tau_s))$$

gdzie $\mathcal{RT}(E)$ jest czasem rzeczywistym zajścia zdarzenia E . Ponieważ zegar czasu rzeczywistego spełnia warunek poprawności zegara

$$(E \mapsto E') \Rightarrow \mathcal{RT}(E) < \mathcal{RT}(E'),$$

otrzymujemy

$$(E' \in H_i(\tau_s) \wedge E \mapsto E') \Rightarrow (E \in H_i(\tau_s))$$

a to właśnie należało wykazać.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 33

Konstrukcja spójnego obrazu dla środowiska z kanałami FIFO (1)

Chandy i Lamport jako pierwsi przedstawili rozwiązanie problemu konstrukcji obrazu spójnego w środowisku rozproszonym.

Założenia dotyczące środowiska przetwarzania:

- ❑ niezawodne kanały zachowują uporządkowanie wiadomości (niezawodne kanały FIFO)
- ❑ stan reprezentowany jest w postaci złożenia lokalnych stanów procesów i stanów kanałów
- ❑ pełen asynchronizm komunikacji i przetwarzania
- ❑ brak zegara globalnego

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 34

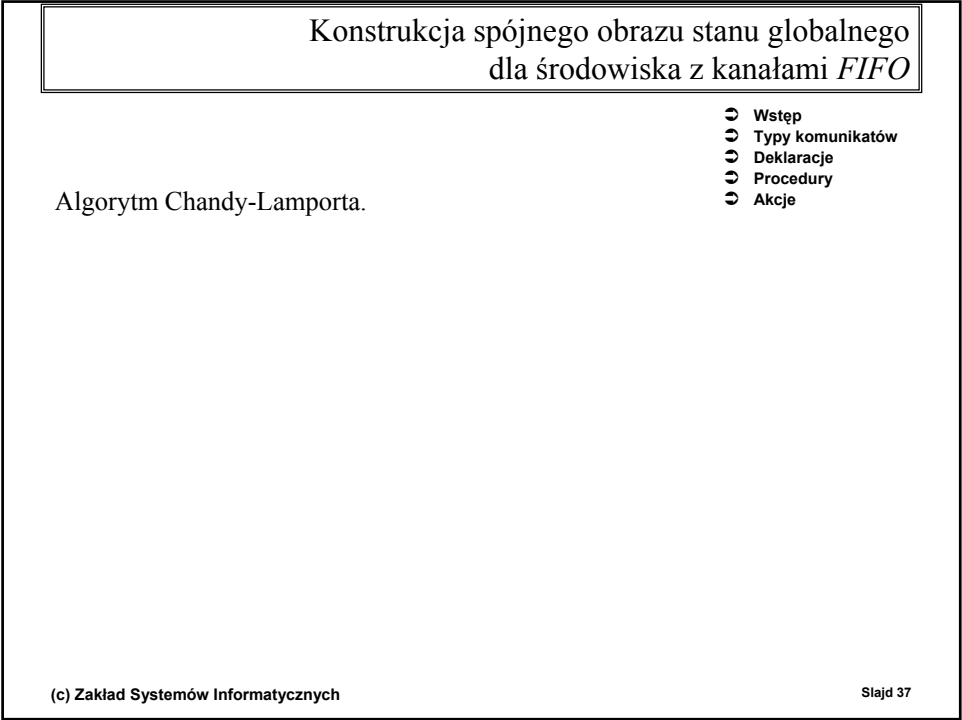
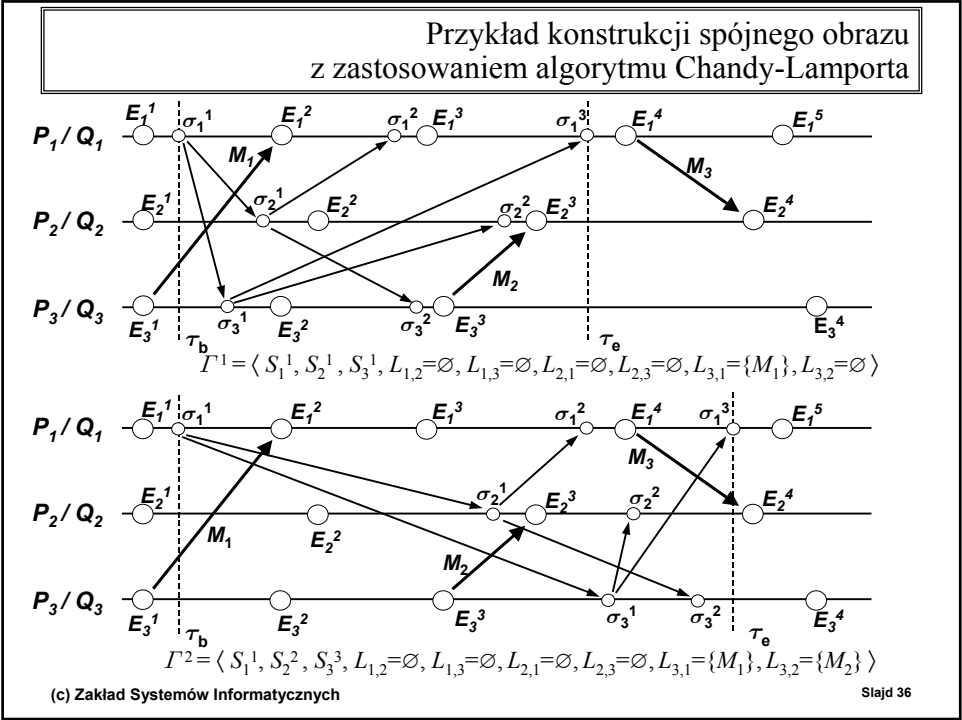
Konstrukcja spójnego obrazu dla środowiska z kanałami FIFO (2)

Założenia algorytmu:

- ❑ Pewien monitor Q_α (inicjator) spontanicznie podejmuje decyzje o zainicjowaniu *procesu konstrukcji (detekcji)* spójnego obrazu stanu globalnego.
- ❑ W pierwszej kolejności Q_α zapamiętuje stan lokalny skojarzonego z nim procesu aplikacyjnego P_α i wysyła wiadomość kontrolną (znacznik) typu MARKER, do wszystkich incydentnych monitorów.
- ❑ Każdy monitor Q_i po odebraniu znacznika z kanału $C_{j,i}$ sprawdza czy jest to pierwszy znacznik odebrany w danym procesie detekcji (tzn. czy stan procesu został już w tym procesie detekcji zapamiętany).
- ❑ Jeżeli jest to pierwszy znacznik, to Q_i zapamiętuje aktualny stan S_i procesu P_i , uznaje stan kanału $C_{j,i}$ za pusty, i propaguje znacznik przez wszystkie swoje kanały wyjściowe (wysłanie znacznika musi poprzedzić zdarzenie wysłania danym kanałem kolejnej, po zapamiętaniu stanu, wiadomości aplikacyjnej)
- ❑ Jeżeli stan procesu P_i został już wcześniej zapamiętany, to Q_i uznaje za stan kanału $C_{j,i}$ zbiór tych wszystkich wiadomości aplikacyjnych, które dotarły tym kanałem po zapamiętaniu stanu a przed otrzymaniem znacznika.
- ❑ Po odebraniu znaczników ze wszystkich kanałów wejściowych, monitor Q_i przesyła zapamiętany stan lokalny $procState_i$ procesu P_i oraz stan $chanState_i$ wszystkich kanałów wejściowych do monitora Q_β , konstruującego obraz stanu globalnego.
- ❑ W szczególności możliwe jest oczywiście, że $Q_\alpha = Q_\beta$.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 35

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *FIFO* (typy komunikatów)

TYPY KOMUNIKATÓW

```

type PACKET extends FRAME is record of
  data : MESSAGE
end record

type MARKER extends FRAME

type STATE extends FRAME is record of
  procState : PROCESS_STATE
  chanState : array [1..n] of set of MESSAGE
end record
        
```

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 38

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *FIFO* (deklaracje)

DEKLARACJE

```

msgIn      : MESSAGE
pcktOut    : PACKET
markerOut  : MARKER
stateOut   : STATE
recvMarki : array [1..n] of BOOLEAN := False
chanStatei : array [1..n] of set of MESSAGE := ∅
procStatei : PROCESS_STATE
CiIN      : set of CHANNEL_ID
CiOUT     : set of CHANNEL_ID
involvedi : BOOLEAN := False
        
```

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 39

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *FIFO* (procedury)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

PROCEDURY

1. **procedure** RECORDSTATE() **do**
2. $procState_i := S_i$
3.   **for all** $C_{j,i} \in \mathcal{C}_i^{IN}$ **do**
4. $chanState_i[j] := \emptyset$
5.   **end for**
6. $involved_i := True$
7.   **send**($Q_i, \mathcal{Q}_i^{IN}, markerOut$)
8. **end procedure**

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 40

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *FIFO* (akcje)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

AKCJE

<ol style="list-style-type: none"> 1. when $e\_start(Q_\alpha, TakeSnapshot)$ do 2. RECORDSTATE() 3. $recvMark_\alpha[\alpha] := True$ 4. if $\mathcal{C}_\alpha^{IN} = \emptyset$ then 5. $stateOut.procState := procState_\alpha$ 6. $stateOut.chanState := chanState_\alpha$ 7. send($Q_\alpha, \mathcal{Q}_\beta, stateOut$) 8. end if 9. end when 10. when $e\_send(P_i, P_j, msgOut : MESSAGE)$ do 11. $pcktOut.data := msgOut$ 12. send($Q_i, \mathcal{Q}_j, pcktOut$) 13. end when 	<ol style="list-style-type: none"> 14. when $e\_receive(Q_j, \mathcal{Q}_i, markerIn : MARKER)$ do 15. if $\neg involved_i$ then 16. RECORDSTATE() 17. end if 18. $recvMark_i[j] := True$ 19. if $\forall C_{j,i} \in \mathcal{C}_i^{IN} :: recvMark_i[j]$ then 20. $stateOut.procState := procState_i$ 21. $stateOut.chanState := chanState_i$ 22. send($Q_i, \mathcal{Q}_\beta, stateOut$) 23. end if 24. end when 25. when $e\_receive(Q_j, \mathcal{Q}_i, pcktIn : PACKET)$ do 26. $msgIn := pcktIn.data$ 27. if $involved_i \wedge \neg recvMark_i[j]$ then 28. $chanState_i[j] := chanState_i[j] \cup \{msgIn\}$ 29. end if 30. deliver($P_j, P_i, msgIn$) 31. end when
---	--

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 41

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska
z kanałami *FIFO* – twierdzenia

Algorytm Chandy-Lamporta wyznacza w skończonym czasie konfigurację spójną.

Jeżeli proces konstrukcji konfiguracji spójnej rozpoczął się w chwili τ_b , a zakończył w chwili τ_e , to wyznaczona konfiguracja I , reprezentująca pewien stan globalny Σ , jest osiągalna ze stanu $\Sigma(\tau_b)$, a stan globalny $\Sigma(\tau_e)$ jest osiągalny ze stanu $\Sigma = I$. Tym samym:

$$\Sigma(\tau_b) \rightsquigarrow I \rightsquigarrow \Sigma(\tau_e)$$

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 42

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska
z kanałami *FIFO*

Przyjmujemy, że *graf zorientowany* odpowiadający topologii przetwarzania rozproszonego scharakteryzowany jest przez następujące parametry :

- n – liczba wierzchołków grafu (procesów),
- m – liczba krawędzi grafu (jednokierunkowych kanałów komunikacyjnych),
- d – średnica grafu,
- l – długość najdłuższej ścieżki w grafie.

Zatem złożoność czasowa algorytmu Chandy-Lamporta wynosi $d + 1$, a złożoność komunikacyjna, w sensie liczby przesyłanych znaczników, wynosi m .

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 43

Konstrukcja spójnego obrazu dla środowiska z kanałami *nonFIFO* (1)

Lai i Yang przedstawili algorytm, który nie wykorzystuje znaczników i nie wymaga by kanały były typu FIFO.

W algorytmie zakłada się, że reprezentacje stanów lokalnych obejmują *historię komunikacji*, a więc odpowiednie zbiory wiadomości dotychczas wysłanych i odebranych.

W efekcie, monitor Q_β konstruujący obraz spójny może łatwo wyznaczyć poszczególne kanały po zbadaniu stanów lokalnych i P_i komunikacji od wszystkich monitorów P_j jako różnicę

$$outLog_{i,j}(\tau_i) = inLog_{i,j}(\tau_j')$$

τ_i – wysłanie znacznika
 τ_j' – odebranie znacznika

$$outLog_{i,j}(\tau_i) \setminus inLog_{i,j}(\tau_j); \text{ gdzie } \tau_j \leq \tau_j'.$$

Nie ma więc też potrzeby specjalnego odnotowywania wiadomości odebranych z danego kanału po zapamiętaniu stanu lokalnego (τ_j) a przed otrzymaniem znacznika (τ_j').

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 44

Konstrukcja spójnego obrazu dla środowiska z kanałami *nonFIFO* (2)

Jeśli po zapamiętaniu stanu proces P_i już nigdy nie wyśle wiadomości do P_j , to nie ma potrzeby przesłania do Q_j znacznika.

Jeśli wiadomości będą w dalszym ciągu wysyłane, to dołączany jest do nich znacznik w formie etykiety, a tym samym odróżniane są te pakiety od wszystkich pakietów wysłanych przed zapamiętaniem stanu.

Wyróżnione pakiety ze znacznikiem przechwytywane są przez monitor Q_j odbiorcy i powodują najpierw zapamiętanie stanu procesu P_j , a dopiero w następnej kolejności przekazanie wiadomości aplikacyjnej procesowi P_j .

Żadna z wiadomości wysłanych przez P_i do P_j po zapamiętaniu stanu procesu P_j nie zostanie odebrana przez P_j przed zapamiętaniem jego stanu. Oznacza to dalej, że spełniona będzie relacja:

$$inLog_{i,j}(\tau_j) \subseteq outLog_{i,j}(\tau_i)$$

która gwarantuje spójność konstruowanego obrazu stanu globalnego przetwarzania rozproszonego.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 45

**Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego
z wykorzystaniem historii komunikacji oraz kolorowania
wiadomości i procesów dla środowiska z kanałami *nonFIFO***

Algorytm Lai-Yanga.

Algorytm przydziela procesom (kontrolerom) oraz wiadomościom jeden z dwóch kolorów *White* i *Red*.

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 46

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego z wykorzystaniem historii komunikacji oraz kolorowania wiadomości i procesów dla środowiska z kanałami *nonFIFO* (typy komunikatów)

TYPY KOMUNIKATÓW

type PACKET **extends** FRAME **is record of**

colour : **enum** {*White*, *Red*}

data : MESSAGE

end record

type STATE **extends** FRAME **is record of**

procState : PROCESS_STATE

sentLog : **set of** MESSAGE

recvLog : **set of** MESSAGE

end record

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 47

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z wykorzystaniem historii komunikacji oraz kolorowania wiadomości i procesów dla środowiska z kanałami *nonFIFO* (deklaracje)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

DEKLARACJE

```

msgIn      : MESSAGE
pktOut     : PACKET
dummyOut   : PACKET
stateOut   : STATE
procStatei : PROCESS_STATE
procColouri : enum {White, Red} := White
sentLogi   : set of MESSAGE := ∅
outLogi    : set of MESSAGE := ∅
recvLogi   : set of MESSAGE := ∅
inLogi     : set of MESSAGE := ∅
    
```

znacznik inicjujący

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 48

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z wykorzystaniem historii komunikacji oraz kolorowania wiadomości i procesów dla środowiska z kanałami *nonFIFO* (procedury)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

PROCEDURY

1. **procedure** RECORDSTATE( ) **do**
2. $procState_i := S_i$
3. $sentLog_i := outLog_i$
4. $recvLog_i := inLog_i$
5. **end procedure**

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 49

Wstęp

Typy komunikatów

Deklaracje

Procedury

Akcje

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z wykorzystaniem historii komunikacji oraz kolorowania wiadomości i procesów dla środowiska z kanałami *nonFIFO* (akcje)

AKCJE

1. **when** $e\_start(Q_\alpha, TakeSnapshot)$ **do**
2. $RECORDSTATE()$
3. $procColour_\alpha := Red$
4. $dummyOut.pcktColour := Red$
5. $dummyOut.data := \emptyset$
6.   **send**($Q_\alpha, Q \setminus \{Q_\alpha\}, dummyOut$)
7. $stateOut.procState := procState_\alpha$
8. $stateOut.sentLog := sentLog_\alpha$
9. $stateOut.recvLog := recvLog_\alpha$
10.   **send**($Q_\alpha, Q_\beta, stateOut$)
11. **end when**
12. **when** $e\_send(P_i, P_j, msgOut : MESSAGE)$ **do**
13. $outLog_i := outLog_i \cup \{msgOut\}$
14. $pcktOut.colour := procColour_i$
15. $pcktOut.data := msgOut$
16.   **send**($Q_i, Q_j, pcktOut$)
17. **end when**
18. **when** $e\_receive(Q_j, Q_i, pcktIn : PACKET)$ **do**
19.   **if** $pcktIn.colour = Red \wedge procColour_i = White$
20.   **then**
21. $procColour_i := Red$
22. $stateOut.procState := procState_i$
23. $stateOut.sentLog := sentLog_i$
24. $stateOut.recvLog := recvLog_i$
25.   **send**($Q_i, Q_\beta, stateOut$)
26.   **end if**
27. $msgIn := pcktIn.data$
28.   **if** $msgIn \neq \emptyset$
29.   **then**
30. $inLog_i := inLog_i \cup \{msgIn\}$
31.   **deliver**($P_j, P_i, msgIn$)
32.   **end if**
33. **end when**

(c) Zakład Systemów Informatycznych Slajd 50

Algorytm wykorzystujący historię komunikacji oraz kolorowanie wiadomości i procesów (1)

Przypisanie odpowiedniego koloru pakietowi oznacza:

- ❖ **White** – pakiet bez znacznika
- ❖ **Red** – dołączenie znacznika do wiadomości

Analogicznie, kolory przypisane są procesom (monitorom):

- ❖ **White** – proces nie zapamiętał jeszcze stanu
- ❖ **Red** – stan procesu został już zapamiętany

Ogólna idea algorytmu jest następująca:

- 1) Każdy proces jest postrzegany przez monitor początkowo jako **White**, a monitor zmienia jego kolor na **Red** po zapamiętaniu stanu procesu.
- 2) Każdej wiadomości wysłanej przez proces koloru **White** przypisany jest kolor **White**, a każdej wysłanej przez proces **Red** – kolor **Red**.
- 3) Stan procesu koloru **White** można zapamiętać w dowolnej chwili, lecz koniecznie przed odebraniem wiadomości koloru **Red**.

(c) Zakład Systemów Informatycznych Slajd 51

Algorytm wykorzystujący historię komunikacji oraz kolorowanie wiadomości i procesów (2)

Zaniechanie wysyłania znaczników, a jedynie dopisywanie pewnej informacji do wiadomości aplikacyjnych (kolorowanie pakietów), grozi tym, że:

- ❖ w wypadku braku komunikacji na poziomie aplikacyjnym stany pewnych procesów nigdy nie zostaną zapamiętane,
- ❖ konfiguracja globalna nigdy nie zostanie wyznaczona.

Aby takiej sytuacji zapobiec, inicjator może wysłać specjalny pakiet sterujący z pustym polem danych, do monitorów wszystkich procesów tworzących przetwarzanie. Przy takim rozszerzeniu algorytm Lai-Yanga wyznacza spójny obraz w skończonym czasie.

Niech pakiet sterujący będzie wysyłany kanałami odpowiadającymi krawędziom drzewa rozpinającego o wysokości d , grafu reprezentującego topologię przetwarzania. Pomijając fazę zbierania informacji z poszczególnych węzłów i koszt zmiany koloru pakietów, to złożoność czasowa i komunikacyjna algorytmu Lai-Yanga wynosi odpowiednio d i $n-1$.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 52

Algorytm stosujący zegary wektorowe (1)

Rozważamy system, w którym kanały są kanałami *nonFIFO*.

Algorytm wyznaczający stan globalny dla takiego systemu wywodzi się z koncepcji wyznaczania stanu globalnego z użyciem zegara czasu rzeczywistego.

Ogólna koncepcja:

- ❖ określenie momentu czasu τ_s odpowiadającego przyszłości, w którym zostaną zapamiętane stany lokalne wszystkich procesów.
- ❖ po wyznaczeniu stanów lokalnych w momencie τ_s , monitory przesyłają informację o stanach lokalnych do monitora konstruującego obraz globalny.

W celu adaptacji powyższej koncepcji do asynchronicznego systemu rozproszonego, proces inicjatora określa wektorowy czas wirtualny momentu zapamiętania w przyszłości stanu lokalnego procesu.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 53

Algorytm stosujący zegary wektorowe (2)

Wykorzystywana jest tu następująca właściwość zegarów wektorowych:

W chwili, gdy uaktualniony został zegar wektorowy procesu, zachodzi:

$$\nexists P_j :: P_j \in \mathcal{P} :: vClock_i < vClock_j$$

Powyższa właściwość oznacza w praktyce, że zmiana wektorowego zegara lokalnego w pewnym procesie P_i określa czas wirtualny, który z perspektywy wszystkich pozostałych procesów P_j ($i \neq j$) z pewnością nie jest czasem odnoszącym się do przeszłości.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 54

Algorytm stosujący zegary wektorowe (3)

Algorytm stosujący zegary wektorowe wykorzystuje powyższe spostrzeżenie i wygląda następująco:

- ❑ Monitor inicjatora zwiększa pozornie wartość swojego zegara wektorowego i tym samym wyznacza moment z jego perspektywy w przyszłości.
- ❑ O czasie tym informuje wszystkie pozostałe monitory, wstrzymując jednocześnie postęp lokalnego czasu wirtualnego (blokuje postęp przetwarzania aplikacyjnego).
- ❑ Dopiero po upewnieniu się, że wszystkie monitory znają wyznaczony moment w przyszłości, uwalniane jest przetwarzanie aplikacyjne a więc również zegar lokalny.
- ❑ W wyniku dalszej komunikacji między procesami aplikacyjnymi, bądź w wyniku przesłania dodatkowych wiadomości synchronizujących między monitorami, każdy z procesów osiągnie w końcu, lub będzie usiłował przekroczyć, wyznaczony moment τ_s .
- ❑ Przed przekroczeniem wartości τ_s , zapamiętany zostanie stan lokalny procesu.

Kolekcja takich stanów tworzy konfigurację spójną. W algorytmie dla uproszczenia, będziemy dalej zakładać, że $Q_\alpha = Q_\beta$.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 55

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem zegarów wektorowych

Algorytm Matterna.

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 56

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem zegarów wektorowych (typy komunikatów)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

TYPY KOMUNIKATÓW

type PACKET **extends** FRAME **is record of**
     vClock : array [1..*n*] of INTEGER
     data : MESSAGE
end record

type CONTROL **extends** FRAME **is record of**
     vRecordClock : array [1..*n*] of INTEGER
end record

type PROC_STATE **extends** FRAME **is record of**
     procState : PROCESS_STATE
end record

type CHAN_STATE **extends** FRAME **is record of**
     chanState : MESSAGE
end record

type ACK **extends** FRAME

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 57

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem zegarów wektorowych (deklaracje)

DEKLARACJE

$msgIn$: MESSAGE
 $pcktOut$: PACKET
 $dummyOut$: PACKET
 $ctrlOut$: CONTROL
 $ackIn, ackOut$: ACK
 $procStateOut$: PROC_STATE
 $chanStateOut$: CHAN_STATE
 $vClock_i$: **array** [1.. n] **of** INTEGER
 $vRecordClock_i$: **array** [1.. n] **of** INTEGER := { $\infty, \infty, \dots, \infty$ }
 $procState_i$: PROCESS_STATE
 $recorded_i$: BOOLEAN := *False*

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 58

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem zegarów wektorowych (akcje)

AKCJE

1. **when** $e\_start(Q_\alpha, TakeSnapshot)$ **do**
2. $ctrlOut.vRecordClock := vClock_\alpha$
3. $ctrlOut.vRecordClock[\alpha] := ctrlOut.vRecordClock[\alpha] + 1$
4.   **send**($Q_\alpha, \mathcal{Q} \setminus \{Q_\alpha\}, ctrlOut$)
5.   **for all** $Q_k \in \mathcal{Q} \setminus \{Q_\alpha\}$ **do**
6.   **receive** ($Q_k, Q_\alpha, ackIn$)
7.   **end for**
8. $vClock_\alpha[\alpha] := vClock_\alpha[\alpha] + 1$
9. $procState_\alpha := S_\alpha$
10. $recorded_\alpha := True$
11. $dummyOut.vClock := vClock_\alpha$
12. $dummyOut.data := \emptyset$
13.   **send**($Q_\alpha, \mathcal{Q} \setminus \{Q_\alpha\}, dummyOut$)
14.   **end when**

15. **when** $e\_receive(Q_j, Q_j, ctrlIn : CONTROL)$ **do**
16. $vRecordClock_i := ctrlIn.vRecordClock$
17.   **send** ($Q_i, Q_j, ackOut$)
18.   **end when**

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 59

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem zegarów wektorowych (akcje)

```

19.  when  $e\_send(P_i, P_j, msgOut : MESSAGE)$  do
20.     $vClock_i[i] := vClock_i[i] + 1$ 
21.     $pcktOut.vClock := vClock_i$ 
22.     $pcktOut.data := msgOut$ 
23.    send (  $Q_i, Q_j, pcktOut$  )
24.  end when

25.  when  $e\_receive(Q_j, Q_i, pcktIn : PACKET)$  do
26.    for all  $k \in \{1, 2, \dots, n\}$  do
27.       $vClock_i[k] := \max(vClock_i[k], pcktIn.vClock[k])$ 
28.    end for
29.     $msgIn := pcktIn.data$ 
30.    if  $recorded_i \wedge pcktIn.vClock \not\geq vRecordClock_i$ 
31.    then
32.       $chanStateOut.chanState := msgIn$ 
33.      send(  $Q_i, Q_{\alpha}, chanStateOut$  )
34.    end if
35.    if  $\neg recorded_i \wedge vClock_i \geq vRecordClock_i$ 
36.    then
37.       $procState_i := S_i$ 
38.       $procStateOut.procState := procState_i$ 
39.      send(  $Q_i, Q_{\alpha}, procStateOut$  )
40.       $recorded_i := True$ 
41.    end if
42.    if  $msgIn \neq \emptyset$ 
43.    then
44.      deliver(  $P_j, P_i, msgIn$  )
45.    end if
46.  end when
                
```

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 60

Algorytm stosujący kolorowanie wiadomości i procesów (1)

Wadą przedstawionego algorytmu jest zawieszanie przetwarzania aplikacyjnego (procesu P_{α}) do momentu uzyskania przez Q_{α} potwierdzenia od wszystkich monitorów $Q_j \neq Q_{\alpha}$ o odebraniu pakietu zawierającego zadany moment zapamiętania w przeszłości stanu lokalnego.

Problemu tego można uniknąć wprowadzając dodatkową $n+1$ pozycję w wektorze czasu, której wartość jest zwiększana tylko przez wyróżniony monitor $Q_{n+1} = Q_{\alpha}$ nie skojarzony z żadnym procesem aplikacyjnym.

W nowym wektorze czasu $vClock_i'$ istotne znaczenie będzie miała teraz tylko pozycja $n+1$, a wszystkie pozostałe mogą być pominięte. W konsekwencji można też pominąć całą fazę rozgłaszania wartości $vRecordClock$. W tym wypadku procesy będą zapamiętywać stan lokalny, gdy uzyskają wektor $vClock_i'$ z nową, powiększoną wartością pozycji $n+1$.

Algorytm stosujący kolorowanie wiadomości i procesów (2)

W kontekście detekcji stanu globalnego znaczenie ma w istocie tylko zmiana stanu na pozycji $n+1$, i stąd dwa stany tej pozycji są wystarczające dla rozróżnienia kolejnych faz wyznaczania obrazu globalnego:

- ❖ **White** – przed zapamiętaniem stanu lokalnego procesu
- ❖ **Red** – po zapamiętaniu stanu lokalnego.

Podobnie, kolory można przypisać pakietom. Kolor **White** i **Red** pakietu oznacza, że został on wysłany, odpowiednio, przed lub po zapamiętaniu stanu lokalnego procesu. Monitory procesów **White** wysyłają tylko pakiety **White**, a monitory procesów **Red** – tylko pakiety koloru **Red**.

- ❑ Każdy proces pierwotnie ma kolor **White**, a staje się **Red** po zapamiętaniu jego stanu lokalnego a przed przekazaniem mu pierwszej wiadomości z pakietu koloru **Red**.
- ❑ Inicjator detekcji stanu globalnego zapamiętuje stan lokalny procesu, staje się **Red** i wysyła pusty pakiet *dummyOut* koloru **Red** do wszystkich monitorów.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 62

Algorytm stosujący kolorowanie wiadomości i procesów (3)

Poprawność algorytmu wynika z faktu, że nie istnieje pakiet wysłany przez monitor **Red**, którego wiadomość przekazana zostałaby procesowi aplikacyjnemu koloru **White**, gdyż taki pakiet spowodowałby zmianę koloru procesu odbierającego na **Red** przed przekazaniem wiadomości.

Zakłada się, że inicjator nie inicjuje współbieżnie wielu detekcji, dlatego wprowadzenie większej liczby kolorów (wartości elementu czasu wektorowego) nie jest konieczne.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 63

Algorytm stosujący kolorowanie wiadomości i procesów (4)

Zakładamy prostszą reprezentację stanu lokalnego – gdzie nie ma potrzeby pamiętania historii komunikacji, co jednak pociąga za sobą konieczność wprowadzenia dodatkowego mechanizmu wyznaczania stanów kanałów komunikacyjnych.

- ❑ Wiadomości będące w wyznaczonym obrazie stanu globalnego w kanałach, to wiadomości w pakietach koloru **White** odebrane przez monitor koloru **Red**.
- ❑ Za każdym razem, gdy monitor otrzymuje tego typu pakiet, przesyła zawartą w nim wiadomość do inicjatora.

Jedynym problemem w tym przypadku jest wyznaczenie momentu zakończenia konstrukcji obrazu stanu globalnego – tzn. podjęcia przez inicjatora decyzji, że zebrany dotychczas stan jest stanem kompletnym i żaden z monitorów nie prześle w przyszłości pakietu koloru **White**.

Problem ten, znany jako *problem detekcji zakończenia przetwarzania rozproszonego*.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 64

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem kolorowania wiadomości i procesów

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 65

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem kolorowania wiadomości i procesów (typy komunikatów)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

TYPY KOMUNIKATÓW

type PACKET **extends** FRAME **is record of**

colour : **enum** { *White*, *Red* }

data : MESSAGE

end record

type PROC_STATE **extends** FRAME **is record of**

procState : PROCESS_STATE

end record

type CHAN_STATE **extends** FRAME **is record of**

chanState : MESSAGE

end record

(c) Zakład Systemów Informatycznych Slajd 66

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem kolorowania wiadomości i procesów (deklaracje)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

DEKLARACJE

msgIn : MESSAGE

pcktOut : PACKET

dummyOut : PACKET

procStateOut : PROC_STATE

chanStateOut : CHAN_STATE

procState_i : PROCESS_STATE

procColour_i : **enum** { *White*, *Red* } := *White*

(c) Zakład Systemów Informatycznych Slajd 67

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami *nonFIFO* z zastosowaniem kolorowania wiadomości i procesów (akcje)

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

AKCJE

```

1. when e_start(  $Q_\alpha$ , TakeSnapshot ) do
2.   procState $\alpha$  :=  $S_\alpha$ 
3.   procColour $i$  := Red;
4.   dummyOut.colour := Red;
5.   dummyOut.data :=  $\emptyset$ 
6.   send (  $Q_\alpha$ ,  $Q \setminus \{Q_\alpha\}$ , dummyOut )
7. end when

8. when e_send
  (  $P_p$ ,  $P_p$ , msgOut : MESSAGE ) do
9.   pktOut.colour := procColour $i$ 
10.  pktOut.data := msgOut
11.  send (  $Q_p$ ,  $Q_p$ , pktOut )
12. end when
                
```

```

13. when e_receive (  $Q_p$ ,  $Q_p$ , pktIn : PACKET ) do
14.  msgIn := pktIn.data
15.  if :pktIn.colour = White  $\wedge$  procColour $i$  = Red
16.    then
17.      chanStateOut.chanState := msgIn
18.      send(  $Q_i$ ,  $Q_\alpha$ , chanStateOut )
19.    end if
20.  if pktIn.colour = Red  $\wedge$  procColour $i$  = White
21.    then
22.      procColour $i$  := Red
23.      procState $i$  :=  $S_i$ 
24.      procStateOut.procState := procState $i$ 
25.      send (  $Q_i$ ,  $Q_\alpha$ , procStateOut )
26.    end if
27.  if msgIn  $\neq \emptyset$ 
28.    then
29.      deliver (  $P_p$ ,  $P_p$ , msgIn )
30.    end if
31. end when
                
```

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 68

Konstrukcja obrazu spójnego dla środowiska z kanałami typu FC

Kanały typu *FC* są mechanizmem komunikacji udostępniającym cztery operacje:

$send^f$ (ang. *two-way-flush send*) $send^b$ (ang. *backward-flush send*)
 $send^f$ (ang. *forward-flush send*) $send^o$ (ang. *ordinary send*).

Wiadomości przysyłane z użyciem tych operacji oznaczone są odpowiednio

- ❑ M^f – nie może wyprzedzić ani zostać wyprzedzona przez jakąkolwiek inną wiadomość
- ❑ M^b – nie wyprzedza innych wiadomości, lecz może zostać wyprzedzona
- ❑ M^b – może wyprzedzać inne lecz sama nie jest wyprzedzana
- ❑ M^o – może sama wyprzedzać jak i być wyprzedzana przez inne wiadomości

Kanały *FC* umożliwiają dobór operacji komunikacji i tym samym własności przysyłanych wiadomości, stosownie do wymaganego zastosowania.

- ❖ Użycie wyłącznie operacji $send^f$ powoduje, że kanał typu *FC* ma własności kanału *FIFO*.
- ❖ Użycie tylko operacji $send^o$, to kanał typu *FC* równoważny byłby kanałowi *nonFIFO*.

Tak więc kanały typu *FC* oferują zróżnicowane mechanizmy synchronizacji i tym samym różne stopnie współbieżności komunikacji

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 69

Algorytm stosujący znaczniki typu TF

Możliwa jest modyfikacja algorytmu Chandy-Lamporta, polegająca na zastąpieniu znacznika przysłanego kanałem *FIFO*, przez znacznik typu *TF* – *T*MARKER :

- ❑ Inicjator Q_α zapamiętuje spontanicznie stan skojarzonego z nim procesu aplikacyjnego P_α i wysyła wiadomość kontrolną (znacznik) typu *T*MARKER do wszystkich incydentnych monitorów.
- ❑ Monitory Q_i po odebraniu znacznika z kanału $C_{j,i}$ sprawdzają, czy stan lokalny został już wcześniej zapamiętany.
- ❑ Jeśli okazuje się, że jest to pierwszy znacznik *T*MARKER odebrany w danym procesie konstrukcji obrazu spójnego, to stan lokalny jest zapamiętany i przed dopuszczeniem do wysłania kolejnej wiadomości aplikacyjnej, znacznik typu *T*MARKER wysyłany jest poprzez wszystkie kanały wyjściowe. Stan kanału $C_{j,i}$ przyjmuje się przy tym jako zbiór pusty.
- ❑ Jeżeli natomiast okazuje się, że stan lokalny był już zapamiętany, to wszystkie wiadomości odebrane między momentem zapamiętania stanu a momentem otrzymania znacznika są włączane do zbioru określającego stan kanału wejściowego $C_{j,i}$.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 70

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu *FC* z zastosowaniem znaczników *TF*

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 71

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu *FC* z zastosowaniem znaczników *TF* (typy komunikatów)

TYPY KOMUNIKATÓW

```

type PACKET extends FRAME is record of
  data          : MESSAGE
end record

type TMARKER extends FRAME

type STATE extends FRAME is record of
  procState    : PROCESS_STATE
  chanState    : array [1 .. n] of set of MESSAGE
end record
        
```

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 72

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu *FC* z zastosowaniem znaczników *TF* (deklaracje)

DEKLARACJE

```

msgIn          : MESSAGE
pcktOut        : PACKET
tMarkOut       : TMARKER
stateOut       : STATE
recvMarki     : array [1..n] of BOOLEAN := False
chanStatei    : array [1..n] of set of MESSAGE := ∅
procStatei    : PROCESS_STATE
CiIN          : set of CHANNEL_ID
CiOUT         : set of CHANNEL_ID
involvedi     : BOOLEAN := False
        
```

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 73

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników TF (procedury)

PROCEDURY

1. **procedure** RECORDSTATE( ) **do**
2. $procState_i := S_i$
3.   **for all** $C_{j,i} \in \mathcal{C}_i^{IN}$ **do**
4. $chanState_i[j] := \emptyset$
5.   **end for**
6. $involved_i := True$
7.   **send**^t(Q_i , Q_i^{OUT} , $tMarkOut$)
8. **end procedure**

- ↻ Wstęp
- ↻ Typy komunikatów
- ↻ Deklaracje
- ↻ Procedury
- ↻ Akcje

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 74

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników TF (akcje)

AKCJE

1. **when** $e\_start(Q_\alpha, TakeSnapshot)$ **do**
2.   RECORDSTATE( )
3. $recvMark_\alpha[\alpha] := True$
4. **end when**
5. **when** $e\_receive(Q_j, Q_i, tMarkIn : TMarker)$ **do**
6.   **if** $\neg involved_i$
7.   **then**
8.   RECORDSTATE( )
9.   **end if**
10. $recvMark_i[j] := True$
11.   **if** $\forall C_{j,i} \in \mathcal{C}_i^{IN} :: recvMark_i[j]$
12.   **then**
13. $stateOut.procState := procState_i$
14. $stateOut.chanState := chanState_i$
15.   **send**^o(Q_i , Q_α , $stateOut$)
16.   **end if**
17. **end when**

18. **when** $e\_send^x(P_p, P_j, msgOut : MESSAGE)$ **do**
19. $pcktOut.data := msgOut$
20.   **send**^x(Q_i , Q_j , $pcktOut$)
21. **end when**
22. **when** $e\_receive(Q_j, Q_i, pcktIn : PACKET)$ **do**
23. $msgIn := pcktIn.data$
24.   **if** $involved_i \wedge \neg recvMark_i[j]$
25.   **then**
26. $chanState_i[j] := chanState_i[j] \cup \{msgIn\}$
27.   **end if**
28.   **deliver**(P_j , P_i , $msgIn$)
29. **end when**

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 75

Algorytm stosujący znaczniki typu BF i FF

Rozwinięcie poprzedniego algorytmu opiera się na spostrzeżeniu, że do utworzenia spójnego obrazu przetwarzania rozproszonego wystarczy by stany lokalne zapamiętane były w wyniku odebrania znaczników typu *BF* (BMARKER).

Znacznik ten nie może być wyprzedzony przez żadną wiadomość, i stąd pakiety wysłane po zapamiętaniu stanu i po wysłaniu znacznika typu *BF* dotrą do monitora docelowego z pewnością po zapamiętaniu stanu lokalnego adresata. Nie zaistnieje więc sytuacja prowadząca do niespójnej konfiguracji, w której wiadomość nie uwzględniona w stanie lokalnym przez nadawcę (wysłana po zapamiętaniu stanu) zostanie uwzględniona w stanie lokalnym odbiorcy (odebrana przed zapamiętaniem stanu).

Znacznik typu *FF*, FMARKER, wysłany kanałem zaraz po zapamiętaniu stanu lokalnego procesu, nie wyprzedzi pakietów wysłanych przed nim. Jeżeli zatem monitor będzie zapamiętywał wszystkie wiadomości otrzymane danym kanałem od momentu zapamiętania stanu do momentu odebrania znacznika FMARKER, to zbiór tych wiadomości obejmie wszystkie wiadomości tworzące stan kanału (wysłane przed znacznikiem a odebrane po zapamiętaniu stanu procesu docelowego) oraz wiadomości wysłane po znaczniku FMARKER, które znacznik ten wyprzedziły.

Aby wyróżnić interesujące nas wiadomości tworzące stan kanału $C_{j,i}$ w obrazie spójnym, wystarczy dołączyć do wszystkich wiadomości aplikacyjnych oraz znaczników FMARKER, etykietę określającą numer sekwencyjny ostatnio wysłanego komunikatu.

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 76

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu *FC* z zastosowaniem znaczników typu *BF* i *FF*

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 77

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników typu BF i FF (typy komunikatów)

↻ Wstęp
 ↻ Typy komunikatów
 ↻ Deklaracje
 ↻ Procedury
 ↻ Akcje I
 ↻ Akcje II

TYPY KOMUNIKATÓW

type PACKET **extends** FRAME **is record of**
seqNo : INTEGER
data : MESSAGE
end record

type FMARKER **extends** FRAME **is record of**
seqNoPred : INTEGER
end record

type BMARKER **extends** FRAME

type STATE **extends** FRAME **is record of**
procState : PROCESS_STATE
chanState : array [1..n] **of set of** MESSAGE
end record

(c) Zakład Systemów Informatycznych Slajd 78

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników typu BF i FF (deklaracje)

↻ Wstęp
 ↻ Typy komunikatów
 ↻ Deklaracje
 ↻ Procedury
 ↻ Akcje I
 ↻ Akcje II

DEKLARACJE

msgIn : MESSAGE
pcktOut : PACKET
fMarkOut : FMARKER
bMarkOut : BMARKER
stateOut : STATE
pcktBuf_i : array [1..n] **of set of** PACKET
recvMark_i : array [1..n] **of** BOOLEAN := *False*
chanState_i : array [1..n] **of set of** MESSAGE := ∅
procState_i : PROCESS_STATE
C_i^{IN} : **set of** CHANNEL_ID
C_i^{OUT} : **set of** CHANNEL_ID
involved_i : BOOLEAN := *False*
seqNo_i : INTEGER := 0

(c) Zakład Systemów Informatycznych Slajd 79

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników typu BF i FF (procedury)

PROCEDURY

1. **procedure** RECORDSTATE( ) **do**
2. $procState_i := S_i$
3.   **for all** $C_{j,i} \in \mathcal{C}_i^{IN}$ **do**
4. $pcktBuf_i[j] := \emptyset$
5.   **end for**
6. $involved_i := True$
7.   **send**^b(Q_i , Q_i^{OUT} , $bMarkOut$)
8. $fMarkOut.seqNoPred := seqNo_i$
9.   **send**^f(Q_i , Q_i^{OUT} , $fMarkOut$)
10. **end procedure**

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 80

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników typu BF i FF (akcje I)

AKCJE

1. **when** $e\_start(Q_\alpha, TakeSnapshot)$ **do**
2.   RECORDSTATE( )
3. $recvMark_\alpha[\alpha] := True$
4. **end when**
5. **when** $e\_receive$
6.   ($Q_j, Q_i, bMarkIn : BMARKER$) **do**
7.   **if** $\neg involved_i$
8.   **then**
9.   RECORDSTATE( )
10.   **end if**
11. **end when**
11. **when** $e\_receive$
12.   ($Q_j, Q_i, pcktIn : PACKET$) **do**
13. $msgIn := pcktIn.data$
14.   **if** $involved_i \wedge \neg recvMark_i[j]$
15.   **then**
16. $pcktBuf_i[j] := pcktBuf_i[j] \cup \{pcktIn\}$
17.   **end if**
18.   **deliver**($P_j, P_i, msgIn$)
19. **end when**

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II

(c) Zakład Systemów Informatycznych
Slajd 81

Konstrukcja spójnego obrazu stanu globalnego dla środowiska z kanałami typu FC z zastosowaniem znaczników typu BF i FF (akcje II)

AKCJE

```

19. when  $e\_receive$ 
   (  $Q_j, Q_i, fMarkIn : FMARKER$  ) do
20.    $recvMark_i[j] := True$ 
21.    $chanState_i[j] := \emptyset$ 
22.   for all  $pckt \in pcktBuf_i[j]$  do
23.     if  $pckt.seqNo \leq fMarkIn.seqNoPred$ 
24.       then
25.          $chanState_i[j] := chanState_i[j] \cup \{pckt.data\}$ 
26.       end if
27.     end for
28.     if  $\forall C_{j,i} \in C_i^{IN} :: recvMark_i[j]$ 
29.       then
30.          $stateOut.procState := procState_i$ 
31.          $stateOut.chanState := chanState_i$ 
32.          $send^x( Q_i, Q_j, stateOut )$ 
33.       end if
34.     end when

```

```

35. when  $e\_send^x$ 
   (  $P_i, P_j, msgOut : MESSAGE$  ) do
36.    $seqNo_i := seqNo_i + 1$ 
37.    $pcktOut.seqNo := seqNo_i$ 
38.    $pcktOut.data := msgOut$ 
39.    $send^x( Q_i, Q_j, pcktOut )$ 
40. end when

```

(c) Zakład Systemów Informatycznych

Slajd 82

- Wstęp
- Typy komunikatów
- Deklaracje
- Procedury
- Akcje I
- Akcje II